

Звіт

про надання кваліфікованої психологічної допомоги дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах, зокрема дітям, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України та збройних конфліктів

(пункт 65.9. Національного Плану заходів відповідає пункту 35.4 обласного Плану заходів з реалізації у 2025 і 2026 роках в Одеській області Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року)

У межах реалізації завдання «Забезпечення надання психологічної допомоги та підтримки для всіх суспільних груп» та заходу щодо «Визначення і забезпечення необхідної кількості психологів, які надають кваліфіковану психологічну допомогу дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах, зокрема дітям, які постраждали внаслідок збройної агресії проти України та збройних конфліктів» в Одеській області проведено комплекс заходів, спрямованих на визначення та забезпечення необхідної кількості фахівців-психологів для роботи з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, зокрема постраждалими внаслідок збройної агресії проти України.

1. Визначення потреби у фахівцях-психологах

Здійснено оцінку потреб територіальних громад області у спеціалістах психологічного профілю шляхом:

- збору інформації від закладів освіти, охорони здоров'я та соціального захисту;
- аналізу кількості дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах (у тому числі внутрішньо переміщених осіб, дітей, які зазнали психологічної травми внаслідок бойових дій);
- визначення навантаження на одного психолога відповідно до галузевих рекомендацій.

За результатами оцінки уточнено кадрову потребу та сформовано пропозиції щодо її покриття.

2. Забезпечення кадрового ресурсу

У звітному періоді:

- забезпечено доукомплектування штатів практичних психологів у закладах освіти та охорони здоров'я;
- залучено фахівців центрів соціальних служб, інклюзивно-ресурсних центрів та громадських організацій;

- організовано міжвідомчу взаємодію між структурними підрозділами освіти, охорони здоров'я та соціального захисту;
- впроваджено механізми мобільних психологічних бригад для роботи у віддалених громадах.

3. Надання кваліфікованої психологічної допомоги

Психологічна допомога дітям надавалась у таких формах:

- індивідуальні психологічні консультації;
- групові заняття (психологічна підтримка, арт-терапія, тренінги емоційної стабілізації);
- кризове консультування для дітей, які пережили травматичні події;
- психосоціальна підтримка в закладах освіти;
- дистанційні консультації (телефонні та онлайн).

Особлива увага приділялась:

- дітям із числа внутрішньо переміщених осіб;
- дітям, які втратили близьких або зазнали травматичного досвіду;
- дітям військовослужбовців;
- дітям, які проживають у прифронтових або постраждалих громадах.

4. Дотримання стандартів якості та кваліфікації

Надання допомоги здійснюється відповідно до:

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про соціальні послуги»;
- Закон України «Про психіатричну допомогу».
- проведено навчання та підвищення кваліфікації психологів щодо роботи з травмою та ПТСР у дітей;
- впроваджуються сучасні методики психологічної допомоги (травмофокусована терапія, методи стабілізації емоційного стану);
- забезпечується супервізійна підтримка спеціалістів.

5. Взаємодія з міжнародними та громадськими організаціями

В Одеській області продовжується співпраця з міжнародними партнерами та національними організаціями, що дозволяє:

- залучати додаткових спеціалістів;

- впроваджувати міжнародні практики психосоціальної підтримки;
- забезпечувати дітей безкоштовними послугами психологічної допомоги.

6. Інформаційна та просвітницька робота

Проводиться активна інформаційна кампанія щодо:

- доступності психологічної допомоги;
- ознак психологічної травми у дітей;
- можливостей звернення за допомогою.

Інформація розміщується на офіційних сайтах у закладах освіти та через соціальні служби.

В Одеській області забезпечено системний підхід до визначення потреби та залучення необхідної кількості психологів, а також організовано надання кваліфікованої психологічної допомоги дітям, які перебувають у складних життєвих обставинах.

Особливий акцент зроблено на підтримці дітей, постраждалих внаслідок збройної агресії, із дотриманням чинного законодавства та впровадженням сучасних практик психосоціальної допомоги.

Протягом 2025 року та I кварталу 2026 року 50 психологів сфери охорони здоров'я Одеської області успішно пройшли профільний навчальний курс та отримали сертифікати клінічних психологів.

На виконання вимог наказу МОЗ України № 1796 та постанови КМУ № 1503, у кожному кластерному закладі Одеського госпітального округу створено та забезпечено функціонування 11 Центрів ментального здоров'я.

Ці центри діють як доступні інклюзивні простори для надання психосоціальної та психіатричної допомоги дорослим і дітям, зокрема тим, які перебувають у складних життєвих обставинах та постраждали від збройної агресії.

Процес надання допомоги інтегровано в Програму медичних гарантій через відповідні пакети НСЗУ, що включають роботу стаціонарних центрів та мобільних мультидисциплінарних команд.

На первинному рівні медичної допомоги понад 60 % сімейних лікарів та педіатрів області вже пройшли навчання за курсом mhGAP, що дозволяє їм виявляти психічні розлади у дітей на ранніх етапах та надавати безоплатну базову підтримку.

Такий комплексний підхід забезпечує визначення необхідної кількості фахівців та безбар'єрний доступ до кваліфікованої психологічної допомоги для найбільш вразливих груп дитячого населення регіону.

Для забезпечення мультидисциплінарного підходу у наданні медичної допомоги дітям в умовах багатопрофільної лікарні, з 01 липня 2025 в структурі КНП «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» Одеської обласної ради»

розпочало свою роботу відділення дитячої психіатрії потужністю 25 ліжок, облаштоване відповідно до сучасних вимог.

Відділення розташоване у відремонтованому приміщенні, поряд облаштовані майданчики для прогулянок та вхідна зона з пандусами, відповідно до вимог доступності і безбар'єрності.

У відділенні отримують допомогу хворі з розладами аутистичного спектру, розладами психіки та поведінки, розумовою відсталістю та органічними ураженнями центральної нервової системи.

Медичну допомогу забезпечують: лікарі психіатри дитячі, в тому числі з цілодобовим чергуванням, також працюють психологи, логопеди.

Лікування проходить відповідно до протоколів затверджених МОЗ та сучасних галузевих стандартів.

В лікарні працює 186 лікарів, з них 4 дитячих психіатрів, що цілком забезпечує потреби у наданні висококваліфікованої психіатричної допомоги.